

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA LITURGICKÉ TEOLOGIE

Univerzitní 22, 771 11 OLOMOUC

Tel.: +420 585 637 150

Fax: +420 585 224 174

E-mail: kunetka@cmtfnw.upol.cz

OPONENTSKÝ POSUDEK

V oboru Teologie křesťanských tradic na ETF UK v Praze předložila Barbora Mráčková bakalářskou práci s názvem *Slavení jedním srdcem, jedním hlasem. Komentář k II. dokumentu Universa Laus „Hudba v křesťanských liturgiích“*. Práce má 43 stran textu a 2 přílohy, seznam pramenů a literatury čítá 23 položek, poznámky jsou umístěny na stránkách pod čarou v počtu 167. Práce je členěna do 8 kapitol, zarámovaných Úvodem a Závěrem.

Z podtitulu práce je zřejmé, že autorka si vytkla za úkol komentovat II. dokument o liturgické hudbě, vydaný sdružením Universa Laus (dále jen UL). Zde musí oponent upozornit na jistou nevyváženost. Zatímco vznik I. dokumentu z roku 1980 je popsán podrobně (str. 7-9), u rozebíraného dokumentu tomu tak není (str. 9n). Chybí také přesný rok a místo oficiálního odsouhlasení dokumentu, což nebylo v roce 2002, jak autorka uvádí, ale na generálním shromáždění UL v Gazzadě v srpnu 2003.

Autorka realizuje svůj záměr ve dvou etapách. V první (kap. 4–5) přistupuje k rozboru textu UL II, ve druhé (kap. 6–8) jej vidí v širších souvislostech a srovnává s jinými oficiálními dokumenty s problematikou liturgické hudby. Tento záměr však není na první pohled zřejmý, protože kapitoly jsou řazeny mechanicky za sebou s průběžným číslováním. Z metodologického hlediska by bylo lépe spojit kapitolu 4 a 5 do jednoho celku, neboť se tématicky prolínají.

Samotná odborná analytická práce však snese i přísná kritická měřítká. Z textu práce – který je mimo jiné psán svěžím jazykem – je kromě odborné znalosti patrné i zaujetí autorky danou problematikou. V práci je zdařile zachycen velký posun v chápání „posvátné hudby“ v rozmezí celého století: od Pia X. (1903) až po UL II (2003). Autorka správně vystihla v UL II silně patrný „antropocentrický obrat“ (Rahner), kdy zde – tak jako ovšem v celé liturgii – antropocentrismus a teocentrismus nestojí v žádném případě v protikladu.

Pro diskusi – i v současnosti stále aktuální – o „posvátnosti“ hudby je cenná kapitola 6.2. Je správně vystižen ceciliánský ideál stylu církevní hudby na začátku 20. stol., dále pak posun ve formulaci SC 112 o „spjatosti s liturgickým děním“. Jen třetí milník této problematiky v UL II, 2,7.8 (UL I problematiku neřeší) není v práci adekvátně reflektován, ačkoliv představuje další – a můžeme říci jedinečný posun. Autorka pojetí posvátnosti v UL II interpretuje tak, že teprve „živá interpretace“ naplňuje účel liturgické hudby (str. 3, ř. 6). UL II 2.7 však tím, že mluví o pokřtěných, kteří zpívají, a kteří jsou v Novém zákoně nazýváni „svatí“, posunuje právě pojem „posvátna“ ještě dále než SC 112: zpěv při liturgii je posvátný tím, že zpívají svatí – pokřtění. A krása zpěvu je mimo jiné určena vnitřní krásou zpívajících (2.8).

To, že autorka ve své práci otvírá problematiku hudební „sakrality“, je velmi přínosné a může být impulsem pro podobnou – a i v současnosti velmi živou – problematiku „sakrality“ prostoru. Oponent má na mysli spory o koncerty v kostelích, kdy je třeba vést poctivý a trpělivý dialog o tom, v čem je chrámový prostor „posvátný“ a v čem např. Mahlerova symfonie „posvátná“ není. Analogicky k UL II můžeme formulovat, že chrámový prostor je posvátný tím, že se v něm shromažďují věřící ke slavení liturgie.

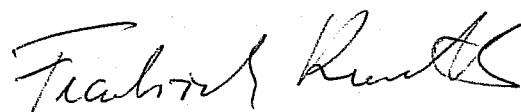
Z formálního hlediska pro úplnost oponent uvádí pouze dvě drobnosti: k titulu *Crivelli* v seznamu literatury chybí přesná citace; dále pak z grafického hlediska je lépe delší texty pramenů (víceřádkové citace), uváděné přímo v textu, uvést menším písmem i řádkováním, což přispěje k estetičtějšímu vzhledu textu a také k jeho přehlednosti.

Závěr: Předložená práce Barbory Mráčkové splňuje kriteria bakalářské práce. Hodnotím ji známkou

v ý b o r n ě

a **doporučuji**, aby byla ve studijním oboru Teologie křesťanských tradic na ETF UK v Praze jako bakalářská práce přijata.

V Olomouci 23. května 2006

doc. Dr. František Kunetka, Th.D.